la humanitat

Fundador: Lluís Companys

Red. i Administració, Pelai, 56, 2.on

Telèfons 16407 i 16408

Imprenta: Carrer Sardenya, 202

Telèfon 55758

Any II — Barcelona, 25 de març de 1932 — Núm. 118

CRONICA POLITICA I PARLAMENTARIA

La minoria d'Esquerra Republicana, la Unió Socialista i els diputats catalanistes republicans reunits, van acordar fer una visita a l'Azaña per tal que, públicament, el cap del Govern reiterés de manera pública el pensament del Govern de discutir tot seguit l'Estatut de Catalunya, com ja havia dit al senyor Companys.

La visita fou al despatx de ministres del Congrés i va durar llarga estona. La premsa ja ha publicat la referència de la mateixa. El Govern sols espera que la Comissió tècnica dictamini, que passi després a la Comissió parlamentària i que es porti seguidament a la Cambra de Diputats.

La minoria catalana no vol posar obstacles a l'obra de la República, però tampoc permetria que es posessin obstacles a la discussió de l'Estatut. En cada moment els nostres diputats adoptaran el gest que el seu deure els marqui davant dels compromisos i dels anhels del nostre poble.

Es de desitjar que abans de les vacances (curtes vacances de vuit dies), el projecte d'Estatut informat per la Comissió estigui a la taula del Congrés a punt d'ésser discutit. S'atancen, per tant, els dies de gran emoció, hores definitives per a la història de Catalunya i per a la vida de la República. Hores d'extraordinària transcendència que obliguen a tots els ciutadans a la màxima serenitat.

Avui, pels passadissos, es comenta la visita dels parlamentaris catalans al cap del Govern. Una simple visita que ha remogut ja tot l'interès polític. Torna a parlar-se únicament de l'Estatut. Els diputats catalans atrauen l'atenció de la Cambra i són interrogats. La discussió de l'Estatut donarà al Parlament la magnitud de les grans diades històriques. Es necessari que Catalunya esperi, confii i vetlli. Que es desperti en la premsa catalana l'assistència necessària i l'ajut precís, encausant i dirigint a l'opinió pública perquè aquesta es mantingui en el pla de calorosa col·laboració, atenta observació, i del ritme apropòsit, que calgui en cada moment. L'Estatut, vida i dignitat del nostre poble, compromís revolucionari, solució de justícia i de llibertat, que tingué segles de servitud humiliant, serà discutit ben aviat a les Constituents de la segona República Espanyola.

Madrid, 24

—Què voldries ésser, marit meu?
—Lindbergh!

Els segrestaments no són cap cosa nova

El bandidatge americà no ha inventat rés, ara com ara

La polsaguera internacional que ha aixecat arreu del món la desaparició misteriosa del fillet del matrimoni Lindbergh ha estat causa que hom hagi llegit a la premsa mundial comentaris per a tots els gustos.

En realitat la fórmula de brigandatge, que consisteix en raptar una persona per tal d'obtenir-ne un rescat està plena de precedents en la història. Els bandits calabresos han donat tema a novellistes i compositors per a una sèrie d'arguments truculents a base de desaparicions d'aquestes. Els Apenins, els Abruzzos, les muntanyes balcàniques i fins les remotes terres de la Xina han estat testimonis de multitud de casos d'allò més espectaculars.

La "serrania" de Còrdova, la Sierra Morena llegendària, gaudeix encara avui d'una forta tradició en aquest sentit. Conegudes són, altrament, les freqüents captures d'exploradors o missioners per les tribus negres del cor o del litoral de l'Africa, etc., etc.

En l'època contemporània i en les nacions que passen per civilitzades, és molt freqüent que els bandolers facin ús d'aquesta bella fórmula. De vegades només tracten de suprimir complicitats molestoses i altres castigar indiscrecions o confidències. Encara que els "gangsters" actuen en mig de la multitud, sovint és entre ells mateixos que es desencadenen llurs batalles. El criteri del bandit és obtenir els màxims rescats amb el mínim de risc. Exprement els sospitosos, els tarats que no es queixaran a la policia garanteixen la seguretat dels seus fins.

Vincent Coll, un bandit que fou mort, a Nova York, a trets de metralladora dintre una cabina telefònica, s'havia especialitzat en la captura i segrestament d'individus solvents, la riquesa dels quals provenia de fonts èrboles. Tot i haver dut a terme centenars de segrestaments ni un sol dels perjudicats no es va queixar mai a la policia.

EL CAS CUDAHY

L'any 1900 el fill d'un multimilionari d'Ohama, anomenat Eddie Cudahy, fou capturat pels bandits. Hores més tard el pare rebia un missatge misteriós que deia:

"Senyor Cudahy: Tenim el vostre fill i us demanem 25.000 dòlars per retornar-vos-el. Si ens doneu aquests diners, el vostre noi tornarà a casa vostra en absoluta integritat moral i física. Si no ens doneu el que demanem, li vessarem àcids als ulls fins fer-lo tornar cec. Immediatament, capturarem un altre fill de milionari i en demanarem 100.000 dòlars. Els Lares, havent vist el vostre cas, ens complauran tot seguit."

El matrimoni Cudahy desesperà de veure el seu fill. Tota la policia dels Estats Units va posar-se en moviment sense cap resultat pràctic. Els agents feren inserir als diaris una nota imaginària, que simularen ésser feta d'un altre grup de bandits, oferint el retorn de la criatura en condicions distintes de la nota autèntica. Perseguien amb això desconcertar els bandits, fent-los creure en l'existència d'una colla competidora. L'estratagema va fallar. Mr. Cudahy no va tenir més remei que obeir les instruccions d'una segona nota, d'acord amb la qual va sortir de nit, sol al seu carruatge, i va dipositar la xifra demandada a un lloc desert. L'endemà el fill, sa i bo, era a casa seva.

Es freqüent que en les negociacions de rescat intervinguin terceres persones, les quals de vegades són advocats subjectes al secret professional.

EL CAS ROSENTHAL

L'estiu passat un jove banquer de Wall Street, Mr. Charles Rosenthal, va desaparèixer en ocasió d'haver anat a un indret desert de Harlem, on va ésser atret per les incitacions d'una formosa noia anomenada Betty Green, còmplice dels segrestadors.

Mr. Rosenthal va romandre al captiveri una colla de dies. Un exèrcit de detectius va ésser posat en campanya amb resultats decepcionants. La mare del desaparegut no va tenir més remei que ajupir-se a les exigències dels bandits i satisfer un rescat de 50.000 dòlars.

EL CAS SCHARLIN

L'any 1927 un jueu riquíssim de Xicago, Mr. Abraham Scharlin, va ésser sorprès, en ple carrer, per dos homes els quals, encarant-li les pistoles, el varen obligar a que pugés a un taxi, el qual va dur-lo, a tota velocitat, a una casa solitària de Brooklyn.

Malgrat totes les pesquises, indagacions i recompenses que va oferir la seva família, Mr. Scharlin no va donar senyals de vida fins que la seva dona, tement per la seva seguretat, va fer efectiva, baix determinades condicions, una quantitat importantíssima. Ni en aquest cas, ni en els anteriors, en cap moment va fallar la perfecta organització dels bandolers. La que va fallar, en tots els casos, fou la policia americana.

HI HA HAGUT IMPRUDENCIA PER PART DE LINDBERGH?

Comença de circular als Estats Units l'espècie que tal vegada el famós aviador s'ha refiat, un cop més, de la seva sort d'una manera excessiva. Ell pot conèixer l'ambient del seu país i la forma d'operar que tenen els bandits del seu país. ¿No creu potser refiar-se massa deixar la seva casa completament isolada, dintre els boscos de Nova Jersei, sense la custòdia d'un simple gos policia?

Hom retreu a aquest respecte la conducta del fill de Rockefeller. Havent sabut aquest que els elements èrbols pretenien apoderar-se de la seva persona, amb la pretenció d'obtenir-ne 600.000 dòlars de prima, va començar per acordonar la seva casa amb policies disfressats i va convertir l'interior en un veritable camp atrinxerat d'accés impossible a tot el qui no anés amb intencions lícites.

Hom critica també l'excessiva publicitat que ha estat donada a l'afer, així com que Lindbergh hagi acudit a la policia. Opina gent que coneix a fons la psicologia dels baixos fons de la societat americana, que els "gangsters" segrestadors no volien cap mal al fillet del gran aviador. Volien el que sempre volen, diners i res més que diners. Si Lindbergh, sense dir res a ningú, s'hagués posat en contacte amb els malfactors, per a la qual cosa no li haurien mancat intermediaris, desprenent-se d'una quantitat, no pas massa exagerada — sembla—hauria recuperat el seu fill en el terme d'unes quantes hores. Digueu si l'angoixa i la incertitud que signifiquen viure dies i més dies lluny del pobre infant no val una fortuna.

La intervenció de la policia hauria inclinat als bandits a adoptar una situació hermètica. Ells no es descobriran, malgrat totes les prometences d'immunitat, tement ésser arreplegats un altre dia.

Tanmateix les lleis americanes són un xic massa benèvoles amb aquest llinatge de delinqüents.

Molts Estats castiguen el segrestament amb uns pocs anys de presó. Només nou Estats li assenyalen la pena de mort. I es dóna el cas que a Illinois i Ohio, on les penes són més severes que enlloc, és allà on es registren amb major freqüència casos de segrestament.

Això demostra fins a l'evidència que l'exemplaritat de les penes no passa d'ésser una frase retòrica.

focs de bengala

EL REI I EL PRESIDENT

El concepte que tenen de la filantropia un rei i un president de república, deu ésser forçosament distint. En dir això no oblidem que hi ha presidents amb tot l'encarcarament i megalomanies d'un rei amb corona i que, per contra, encara que pocs, hi han o hi han hagut monarques senzills i humans. Com que una cosa és l'excepció i una altra la regla, a aquesta ens atenim i serveixi'ns per proclamar que la filantropia presidencial revesteix en tot moment formes més justes i democràtiques, menys humiliants per aquell qui en copsa les resultances.

Els reis, parteixen de l'equivocada premisa de creure's superiors als altres homes. La jerarquia que ocupen els dóna patent d'ungits pel Senyor, del qual vénen a ésser una mena d'amics particulars. Els bons sentiments que puguin tenir — si en tenen — els desvirtuen en la seva eclosió els preceptes protocolaris i els codis extravagants de l'etiqueta. Tot aquell que rep un favor d'una testa coronada cal que se'n sentí una mica humiliat. La gratitud es disfressa de servilisme. Hi obliga la condició mateixa del que dispensa el favor. Un rei viu per damunt de la justicia i quan li ret acatament no és una obligació que acompleix sinó una condescendència que exterioritza...

Un president és tota una altra cosa. Es un ciutadà elevat al lloc que ocupa pels propis mereixements i no per les dots prolífiques del seu pare. S'asseu dalt de tot de la nau de l'Estat per voluntat de tots els que la tripulen, i en relació amb aquesta nau té més de passatger illustre que de mirabolant ***mascaró de proa.*** *Un president no oblida mai la sepa ciutadania i sap que fins els pobres més pobres són ciutadans com ell. Per això cura de no donar a les seves accions benèfiques vernís d'almoina, sinó de contribució voluntària al benestar comú.*

Tots sabeu que el Dijous Sant monàrquic donava lloc a un va-i-tot de filantropia espectacular. El monarca i la seva augusta muller rentaven els peus de dotze pobres — prèviament triats, vestits i desinfectats — als quals servien un dinar commemoratiu de la Santa "Cena"... Es tractava d'una cerimònia teatral que emocionava profundament els babaus, però que no revestia cap transcendència pràctica. En el fons, més que humiliar-se voluntàriament per tal d'imitar el Crist, la festa tendia a recordar als pobres que els calia que fessin consubstancials l'obediència i el fervor als Reis del Cel

El President de la República espanyola ha fet quelcom més lloable, més digne de respecte que tot això. Ha retornat al Tresor una bona part dels seus emoluments, i ha declarat que reincidiria. Ell no oblida que és un ciutadà i sap imprimir al seu nivell de vida l'economia necessària per tal d'ésser tan poc gravós com pugui a la nació. Quant a les seves obres filantròpiques sap dur-les a cap sense ostentació espectacular, que li llevaria mèrits, i es limita a destinar-hi una bona part de l'assignació que hom votà per despeses representatives, les quals, home exemplar, ell sap reduir a la mínima expressió.

Aquest exemple a seguir per tots els que copsen de les arques públiques honoraris munificents, ens dóna la mesura de la filantropia republicana, sempre més eficient, democràtica i seriosa que no pas rentar públicament els peus a dotze infeliços comparses.

J. M. FRANCES.

—Avui no ha sortit el meu diari. He de tornar a llegir el d'ahir!

—Què ha estat això?
—No és culpa meva, senyora. Un gerro japonès que ha caigut damunt d'una taça xinesa i l'ha feta a miques.

Constitució del Comitè Executiu d'Esquerra Republicana de Catalunya

Sota la presidència d'En Francesc Macià va reunir-se el Comitè Executiu Central d'Esquerra Republicana de Catalunya nomenada pel Congrés del Partit i per les Federacions Comarcals, quedant constituït.

Foren elegits per a formar la Comissió Permanent del Comitè, presidit pel senyor Macià, els individus del mateix senyors Companys, Lluhí, Aguadé, Casanovas, Puig Pujades (per Girona), Galés (per Tarragona), Palacín (per Lleida), Bilbeny (per Barcelona-província) i Dencàs (per Barcelona-ciutat).

Entre altres acords es prengueren el de nomenar a l'individu del Comitè Executiu Central En Joan Tauler, Secretari del Partit, i felicitar a la minoria d'Esquerra Republicana de Catalunya a l'Ajuntament de Barcelona per la seva gestió i actitud adoptada en la qüestió dels pressupostos.

Altra vegada el cartell d'Esquerres

Madrid, 24. — *Altra vegada torna a parlar-se del cartell d'Esquerres. El diputat senyor Ballester, de la minoria radical socialista, ve celebrant aquests dies conferències amb personalitats de la política republicana d'Esquerres per tal d'arribar, en principi, a un acord.*

El propòsit és el de constituir una majoria parlamentària, que comenci ja a manifestar-se, ara al Parlament, per tal de mantenir en tots els moments el sentit francament esquerrista de la política de govern, i les solucions i els procediments d'esquerra, cosa en la qual sovint no ha pogut respondre l'actual govern per manca d'orientació fixa.

Aquesta intelligència, conclosa ara, serviria per a futures possibilitats polítiques.

cada dia...

Butlletí del temps

Dues vegades a l'any la muntanya visita la ciutat: per Nadal i el Dijous Sant. Per Nadal, amb bruc i molsa que fa olor de gebre, olor d'hivern. El Dijous Sant, quan s'inicia la Primavera, amb farigola que embauma els carrers amb llur olor humil i simpàtica: els carrers que els altres dies fan pudor de gasolina, de suor, de quitrà i de tinta d'impremta.

Un amic nostre, home un xic golafre, ens deia que el dia de Dijous Sant els carrers no fan olor de farigola: fan olor de sopa de farigola.

Aquest any hi havia un cel enterenyinat, gairebé rúfol, ple de finestres per les quals treia la cara la lluna.

Rètols

A Betlem, a l'església de Betlem, vegérem ahir dos rètols a les portes, que ens feren una gràcia extraordinària.

Un d'ells, a la porta del carrer del Carme, deia: "Entrada". L'altre, a la porta de la rambla: "Salida".

Talment com en un cinema, com en un teatre. Perden llur caràcter sever i religiós i esdevenen una cosa còmica i profana.

De fa un quant temps, amb electricitat i purpurina, les esglésies tenen un aspecte de teatre.

La comèdia d'aquest teatre és una comèdia que ja no té èxit.

D'una entrevista

Hom diu que a El Escorial han tingut una conferència el senyor Carner, actual ministre de Finances de la República, i el senyor Ventosa, exministre de Finances de la monarquia que es dedica amb tota impunitat a desacreditar la República.

Naturalment, el senyor Carner, per molt ministre que sigui, pot entrevistar-se amb qui vulgui. Al poble, però, li fa poca gràcia que un ex-col·laborador de l'ex-rei tingui tractes amb els actuals ministres de la República.

Un boig amic dels pobres

Les escales del tren de Sarrià, a l'estació de la plaça de Catalunya, és un dels llocs de la ciutat on sempre hi trobareu més pobres. A cada graó n'hi ha un.

Es un espectacle que arriba al cor de les persones que en tenen, d'aquells que els pobres no els fan nosa enlloc i que no han perdut el bon costum de donar-los una almoina.

Les escales del tren de Sarrià anit no semblaven les mateixes. S'hi desenrotllava un espectacle insospitat, un espectacle que difícilment tornarem a veure.

Un home — un home que no vestia de senyor, que més aviat tenia l'aspecte d'un humil treballador — de cop i volta va començar a llançar diners enlaire, d'una manera indiferent i despectiva.

La gent que ho veia — gent que per regla general mai no socorre els pobres que hi ha a cada graó — esbalaïda de l'arranc d'aquell home, deia:

—Es boig! Es boig!

Nosaltres, contràriament, vàrem mirar l'home amb un cert respecte, amb una certa atenció.

I és que pensàvem: Heu-vos ací un atac de bogeria que molts rics haurien de sofrir. Seria la manera que a les escales del tren de Sarrià, i en moltes altres escales i en la majoria dels portals, no hi veiéssim tanta misèria, tant dolor.

La música mecànica, apropa els pobles

El disc és un mitjà meravellós per a l'apropament dels pobles. El disc és la música que sona fàcilment i que el viatge no la fa canviar d'intèrprets. Es la fotografia de les sonoritats que arriba pertot arreu, al sol contacte del diafragma, pren vida, com si aquella música acabés de sortir de l'esperit del seu creador o de les mans de l'executant.

Voltaire, negava el geni de Shakespeare. El més gran escriptor d'aquell temps, no coneixia, no volia conèixer el poeta dramàtic més celebrat del món. Les lletres, no eren un mitjà de comprensió entre homes que representaven pobles.

Per contra, Beethoven comprenia el geni de Bonaparte, i li dedicava la Tercera simfonia, coneguda per l'Heroica, i destruïa aquesta dedicatòria en el moment que Bonaparte esdevenia Napoleó. L'emperador, un tirà del poble, no mereixia aquella alta distinció de Beethoven, músic de la humanitat, que sabia exaltar-ne la seva joia i la seva tristesa.

La música, és un camí que va d'un poble a l'altre, i no necessita cap preparació, ni cap intèrpret, per tal de fer-se comprendre. La música, però, viatjava difícilment i no podia desplaçar-se més que en una forma literària, sense vida; de la mateixa manera que viatja un llibre, que solament pot comprendre aquell que coneix la llengua en la qual el llibre està escrit.

El disc ha resolt això i ha donat a la música una vida permanent. El disc és una partitura invisible que canta, amb la sola voluntat de l'home que posseeix un aparell, encara que sigui el més modest, el més rudimentari. El disc ha permès a l'home menys preparat musicalment, per a esdevenir el més erudit.

Un concert, és sovint indigest, perquè els seus organitzadors no han comptat amb el gust i la capacitat del públic.

En una de les meves cròniques anteriors, demanava l'ajut de l'Estat per a la música mecànica. L'Estat haurà de donar aquesta protecció, però haurà de condicionar-la. La música mecànica hauria de produir aquests discos, diem-ne nacionals, que servirien per a fer a l'estranger aquesta política d'apropament, que no saben fer ni els polítics ni els homes de lletres.

LA REPÚBLICA ÉS LAICA

La República és laica, i això ho diu clarament la Constitució.

La República és laica, i en aquests dies de setmana santa, no es coneix pas que ho sigui.

Les botigues han tancat les portes. Molts tallers i fins algunes fàbriques no treballen. Fins aquells altaveus baladrers de la Rambla, han callat i amb el seu silenci acusen la República de celebrar unes diades que el laicisme no podria tolerar.

Els teatres, amb l'escusa que preparen l'estrena sensacional del dissabte de glòria, fan festa i respecten una tradició que la República laica, sense religió oficial, no hauria de permetre continués coaccionant les properes generacions.

No tenim res a dir que dintre les esglésies celebrin totes les festes qu vulguin i que aixequin aquells decorats teatrals i espectaculars per a commemorar un aniversari, en el qual la data i els fets són d'una veritat molt relativa.

Trobem molt normal que la Lliga Regionalista posi les banderes a mig pal en les balconades que d'ara endavant aniran de bracet amb les balconades carlistes, sense banderes, perquè no saben si posar-les blanques o negres o de color de gos com fuig.

Alguns governadors de "província" han donat permís per a fer professons. Aquests mateixos governadors, no autoritzaran una manifestació cívica per por de què l'ordre sigui alterat.

El fet de què alguns magatzems han tancat, vol dir que una corporació oficial ha fet totes les gestions possibles per a obtenir-ho.

La República laica, no ha guanyat encara aquelles consciències populars tan intoxicades de tradició. Potser no s'ha dit prou que el laicisme no és contra cap religió ni contra cap tendència, és solament l'absència absoluta de religió i el respecte de totes, mentre no s'exhibeixin i no representin una coacció. Es en l'ocasió d'una setmana santa que la religió catòlica aprofita per a mobilitzar tota la seva gent, que la República hauria de posar en rigor totes les lleis, perquè legalment la vida del poble no s'aturés per cap pretexte i particularment pel de la tradició, tan estimat dels enemics de la República.

Un senyor, que segurament estava ressentit amb Sant Pere, l'agredeix

Sant Pere no ha fet cap denúncia

París, 26. — *L'estàtua de Sant Pere ha estat objecte d'una profanació per part d'un individu anomenat Ernest Nardoni. Aquest individu, allotjat en un hotel pertanyent a la Salvation Army, tirà el seu barret violentament contra l'estàtua de l'apòstol, a l'interior de la basílica vaticana. No content amb això, llançà a la sagrada efigie un grapat de monedes de coure.*

Nardoni fou conduït pels agents de l'autoritat vaticana a una cella del Palazzo del Tribunale. Aquestes celles no són apropiades per a l'estada de detinguts, i aquest incident ha donat origen al projecte de construir una petita presó a espatlles de la basílica, prop del nou edifici destinat a oficines del governador de la Ciutat Vaticana.

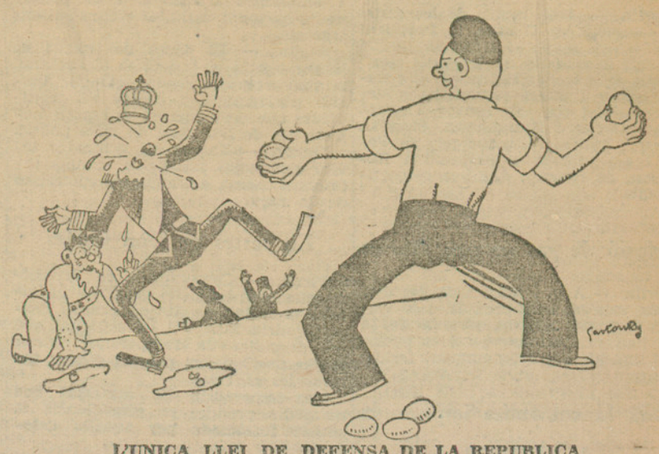

L'UNICA LLEI DE DEFENSA DE LA REPUBLICA

RAMON CASANELLAS HA FET DECLARACIONS

San Sebastian. — "La Voz de Guipúzcoa" publica la següent conversació que un dels seus redactors sostingué amb Casanellas:

L'estada a Rússia de Casanellas no ha desterrat d'ell la prosòdia catalana. La interjecció ruda és freqüent en els seus llavis. Els ulls estan animats d'una extraordinària energia, que delata en ell l'home d'acció que és en realitat. Pel demés, Casanellas podria aparèixer com un simple proletari vestit amb un trajo burgès. Als pocs moments de començada la conversació em tuteja i diu:

—No acostumo a tractar a ningú de vós. Es una estupidesa burgesa.

El policia francès riu. Casanellas se'l mira irònic, i afegeix:

—Ara que aquest se'n riu, em fa pensar que no dec parlar dels meus plans de fugida, perquè em faré escàpol quan em sigui possible. Jo no vaig engabiat en el tren com una bestiola. Ja no té importància que es digui la veritat. Dos mesos després de proclamada la República vaig venir a Espanya, sense que em manquessin papers. La policia pot molt poc quan es troba amb homes acostumats a vencer grans dificultats. Imagania't el que m'anava a costar a mi que vaig tenir a la policia al darrera durant diverses setmanes, entrar a Espanya sense documentació.

CASANELLAS

—I per què sense documentació?

—Perquè jo no sabia que la revolució espanyola era solament democràtica i burgesa. Els republicans m'haurien privat l'entrada si jo hagués vingut amb la documentació en regla, com viatjant de robes.

—Quins plans portes?

—Treballar per la revolució proletària.

—I Lluïsa Mitchel?

—La Mitchel no es la meva companya. Es una camarada de lluita, i a més no entrà amb mi a Espanya; ens hem reunit després solament per a fins revolucionaris. A Rússia he estat onze anys: vaig anar allí perquè és l'únic país que acull els vertaders revolucionaris. Quan vàrem cometre l'atemptat contra Dato, jo, com Mateu i Nicolau, era anarquista. En posar-me en contacte amb els revolucionaris russos i amb els comunistes espanyols que allí hi havia, vaig comprendre que el terrorisme i l'acció d'uns quants homes fanàtics, no servia per a alliberar el proletariat. Em vaig dedicar a estudiar. Jo no coneixia el rus, tenia poca cultura i em vaig fer comunista autèntic. Ni em vaig vendre ni em vaig sotmetre; si jo hagués comprés que els Soviets havien establert una nova tirania, m'hauria rebellat contra ella.

—Vas ésser soldat d'Aviació?

—I ho sóc. Jo sóc un soldat de l'Exèrcit dels camperols i obrers. En tots els llocs on em trobi, a Xina o Espanya, jo no puc olvidar-ho i tinc que complir la disciplina que m'he imposat. Sempre seré un soldat comunista.

Ens parla dels començos de la vida a Rússia, on tingué de treballar i estudiar molt, ampliant els seus coneixements mecànics. Es féu pilot d'Aviació i estudià Filosofia socialista. Desmenteix el que ha dit un periodista que romangué a Rússia, i que, segons Casanellas, no estigué amb ell més que uns minuts, limitant-se a un canvi d'impressions superficial.

—Vares pensar alguna vegada venir a Espanya? — li he preguntat.

—Sí; però per tal d'ajudar a dirigir la dictadura del proletariat. Mai vaig creure que la dictadura de Primo de Rivera acabaria en una revolució burgesa.

Ens diu que en tornar a Espanya estigué a Barcelona, en constant contacte amb els seus antics companys i amb alguns de nous. Creu que els anarquistes ingressaran al partit comunista, puix que ha observat que les masses catalanes, que abans eren individualistes, ara són col·lectivistes. Opina que, com conseqüència dels treballs de propaganda realitzats, ingressaran en el partit comunista de la Tercera Internacional els que avui estan adherits al Bloc Obrer i Camperol. Ens diu que ha passejat per Barcelona i per Catalunya sencera, sense que li ocorregués cap contrarietat: que després marxà a Llevant, i després, a Madrid, on parlà en el míting del teatre Maravillas. Posteriorment ha pres part en dotzenes de mítings, unes vegades amb el seu nom i unes altres utilitzant un nom suposat.

—En què et recolzes per a jutjar el comunisme a Espanya?

—En que aquest és un país d'economia atraçada, feudatària de l'imperialisme anglès i francès. La petita burgesia aprofità les conseqüències de la crisi econòmica i política per a canalitzar la revolució cap a la democràcia.

—I si és així, com no utilitzà aquest descontent el partit comunista?

—Perquè feia falta un gran partit de masses, amb consigna de front únic i d'unitat sindical per als treballadors organitzats.

Quan la consigna es compleixi, la revolució estarà en camí del triomf; mentrestant, no. Els obrers tenen dos camins: o caure en la demagogia republicana o socialistas, que va preparant el camí al fascisme de Lerroux, o ingressar en el partit comunista. Es decidirà per això últim. A Andalusia, Catalunya, Galícia i les Castelles, els camperols s'ajuntaran als blocs comunistes.

No tenen una altra sortida contra el Govern que representa els grans terratinents i industrials. Fins ara el partit aconsella als obrers que es lluiti acarnissadament contra els socialistes, i hi ha altres factors importants. Un és el de solventar els errors que ha comès el partit a Espanya. Això ha preocupat molt a Moscou. Mancava una tàctica definida i mancava una apreciació que aprofités les oportunitats. En lloc de llançar les consignes al seu degut temps, el que s'ha fet és voler anar més de pressa del que convenia a tots. Els dirigents espanyols han volgut escurçar les etapes, i per això s'han malograt. S'ha de treballar les masses per a fins petits i grans. De totes maneres, em sembla bé el que s'ha fet en el Congrés comunista de Sevilla, al qual he sentit no poder assistir-hi.

—Sembles un tècnic de la revolució.

—Bah! Això es queda pel traidor Ttrostki. Jo no sóc més que un soldat que ha fet quelcom per la revolució, i que farà molt més, si com espero, la policia europea no aconsegueix escorxar-me. Ja sé que ara es van a llançar contra mi tots els esbirros de totes les Comissaries de l'Europa burgesa; però Ramon Casanellas fa el que té de fer. A més, encara que jo em quedés en mig del camí, hi ha quadros formidables d'organitzadors i propagandistes. D'aquests quadros de la U. R. S. S. han sorgit tots els treballs de la revolució universal, i pel promte d'Espanya.

—Et quedaràs a Bèlgica?

—Ja veuré, quan aquest policia francès em deixi a Fegniz, el que és possible fer.

—Tens un fill a Rússia?

—Sí; un fill que ha estat "pioner" i ara és un membre destacat dels "konsomol". Es un vertader producte de la revolució proletària.

—Quelcom més?

—Sí; que tornaré a Espanya molt aviat. Per a eliminar-me a mí fa falta que em destrueixin. El meu lloc està a Espanya, i emplaço a tots per al dia del meu retorn".

memoriaesquerra.cat — La Humanitat [Barcelona, 1931-1939], 25/3/1932, pàgina 1